Stavanger Aftenblad 15.06.2021
https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/kR2mr9/aud-torunn-tronerud-en-saann-boremaskin-har-jeg-ved-hytta

Aud Torunn Tronerud: – En sånn boremaskin har jeg ved hytta

Norge Mining har boret 72 hull på Helleland. Et av dem er under hytta til Aud Torunn Tronerud. Hun forsikrer næringsminister Iselin Nybø at det er greit. Fellesskapets interesser trumfer en hytte, mener hun.

Leder i Næringsforeningen i Stavangerregionen avdeling Dalane Aud Torunn Tronerud og næringsminister Iselin Nybø på Helleland. **Foto: Arnt Olav Klippenberg**

-

Arnt Olav Klippenberg

Journalist

Publisert: Publisert:
I går 11:18

1.

- Del på Facebook
- Del med e-post
- Kopier lenke

2.

Mer om →

Stortingsvalget 2021

Norge Mining skulle bore 5–6 hull og holde på noen måneder på Helleland. Etter tre år er de 14 ansatte, har boret 72 hull og 33 000 meter. De har tatt ut 15 500 prøver og brukt skrekkelig mye penger. Selskapet brenner av 12 millioner kroner i måneden på leting etter apatitt, ilmenitt og vanadium i Dalane. Verdiene under bakken er anslått til at fra 300 til 1000 milliarder kroner.

Realister

Det koker for tiden i Rogaland rundt vindkraftanlegg, batterifabrikker, ny E39 og planer om deponi i Rekefjord. Miljøengasjementet er stort. Slik er det ikke rundt grueplanene på Helleland. Her er det toppen litt småputring.

– Jeg har en boremaskin rett utenfor porten til hytta. Det synes jeg er utmerket. Norge Mining er flinke med informasjon. I tillegg har de gitt oss ny vei, sier Aud Torunn Tronerud. Hun er leder i Dalane-avdelingen av Næringsforeningen i Stavangerregionen.

– Vi er realister. Alle vet at området er rikt på mineraler. Det har vi visst «siden tidenes morgen». NGU har kartlagt det hele for flere år siden. Mulighetene er større enn en enkel hytte. Det hele er ute av våres hender.

Aud Torunn Tronerud mener denne saken er større enn den enkelte hytteier. **Foto: Arnt Olav Klippenberg**

Prikk

Tronerud forteller at familien har hatt hytta i 60 år. De vil fortsatt bruke den selv om det bores rundt dem.

– Vi er positive. Vi kan ikke bare tenke på meg, mitt og mine. Da får vi ikke til noe som helst. Dette er en nasjonal verdi. Arbeidsplasser. Utvikling. Vi kan ikke sitte som hytteeier på en prikk av dette området og si at vi ikke vil samarbeide.

Tronerud mener at en grue kan bety «enormt mye» for regionen, Rogaland og hele Norge.

– Faktisk Europa. Vi trenger disse mineralene i det grønne skiftet. Titania er en del av området. Vi vet jo hvor viktig Titania har vært for Sokndal i 60 år. Tenk hvis vi kan hentet ut mineralene her og fraktet dem kortreist til Eigestad eller Hetlandsskogen til en batterifabrikk. Det kunne gitt sør-Rogaland en skikkelig boost.

Næringsminister Iselin Nybø skryter av det positive samarbeidet i Dalane mellom de som leter etter mineraler, kommunen og folk i området. **Foto: Arnt Olav Klippenberg**

Privat kontra statlig

Aud Torunn Tronerud er vertskap for næringsminister Iselin Nybø (V). Hun er på sitt første besøk til boreområdene på Helleland. Her opplever næringsministeren en litt motsatt virkelighet. I andre prosjekter er det ofte trykk på regjeringen for å få med staten. Private ønsker ikke å gå fullt og helt inn fordi risikoen er for stor. Her har det private selskapet Norge Mining gått inn med flere hundre millioner og tar hele risikoen selv. Selskapet har styremedlemmer fra Norge, Storbritannia, Sveits og Nederland.

Samtidig har prosjektet fått politiske partier til å bråvåkne. Saken har vært en gjenganger på landsmøtene. Argumenter som går igjen er at vi må lære av det som skjedde da vindkraftverkene havnet på utenlandske hender. Og vi må lære av oljenæringen der Norge sikret nasjonalt eierskap.

Ordfører Odd Stangeland (Ap) i Eigersund har lenge frontet slike synspunker.

– Jeg frykter at behovet for kapital på et tidspunkt blir så stort at det kommer inn aktører som ikke tenker som Norge Mining.

– Tenker du at for eksempel Kina skal komme inn med kapital om noen år?

– Ja, jeg frykter at de som da kommer inn, ikke vil legge igjen noe særlig lokalt.

Iselin Nybø trodde boreområdene var større. Denne maskinen er den nest største som er bruk på Helleland og borer på en tidligere fotballbane. **Foto: Arnt Olav Klippenberg**

Norsk eierskap

Iseling Nybø (V) kjenner argumentene. Hun hører dem ofte.

– De fleste politiske partier har prosesser rundt dette for tiden. Det samme har vi i Venstre. Jeg forventer at mineraler blir en sak i høst

uansett regjeringen. Jeg tror ikke nødvendigvis det er slik at det vi gjorde i oljå, er det rette for denne næringen. I Venstre har vi pekt på at vi bør gjøre noe med skattleggingen slik at mer havner lokalt.

Nybø sier at Venstre ønsker Norsk eierskap til ressursene, men ikke nødvendigvis statlige. Hun er samtidig opptatt av beredskapen. Dette er mineraler som Europa trenger.

– Det er utrolig spennende det som skjer på Helleland. Ofte når jeg blir kontaktet, er det for at noen ønsker at staten skal ta risikoen eller fordi det er store konflikter involvert. Her lokalt er det fint å se at at folk er positive og forsøker å samarbeide for å få dette til. Samtidig vet vi at en åpen grue kan skape konflikter, sier hun.

Publisert:
Publisert: 15. juni 2021 11:18
Oppdatert: 15. juni 2021 12:21